

او حالده حال حاضر متذکر یئش ده بوله بر نتیجه به
واصل اولیه جغفی، او نارک ابدیاً محاافظه موقع
ایله چکلار بی اصل ادعا ایده سیلرز؟
ظن ایدرم که، بزمکتب اعدادی شا کردی
بیله بوله بزدو شونجنه به مالک اولمغه او تائیر.
یعنی یوتون علمار، یوتون فسلر، تفکرات
فلسفیه، زمین و زمانه اویدورولش عنده
فکرلر، نظریه لدر، نسی و موقت حقیقتلر در.
مثلاً: بزمانلرده قارت کلش، کائناتنده
موجود متجیز، موجود مدرک نامیله اینکی
نوع جوهر وارد، بونلر تمامیله یکدیکنند
آیریدر. برویسی حرکتی، دیکری تفکری
الحباب ایتدیر. دیمش، صوکرایونلری یکدیکری
اوزرینه اجرای تأثیر ایتدیره بیلندک ایچون بکی

بر قول پ. بولاماش، «بونلردن بشقه برد»
موجود ذی علم وارد رکه، خاصبه مجزی و مسی
نامتناهی اولمقدار. فضیه (!) سی اویدورمش.
بواساس او زرینه بنا ایتدیکی، زماننک تکمیل
تفکر اتنه مغایر مسلکی یوزندن شدته اشتهر
ایتش. عجبابوفکر او زمانه قدر معلوم دکی
ایتش؟ بالعکس معلوم ایش، لکن کیمسه او فی ده
قارت قدر مهارتلو افکار عمومیه به ضد بر شکله
صوقرق سویله همش! . . .

بر مدت صوکرا قوزمن کلش، عین
اساسی، اولدیعی کی آمش، «تمامیله» بشقه
بر طرزه صوقدن تحاشی ایده رک تکرار ایتش.
نتیجه افکار عمومیدن او زاقلاشه بیلندیکی قدر
شهرت، صوکرا سقوط! . . .
دیکر طرفدن آمان حکمی له ب نیج؛ ده
قارتک موجود دذی علمی قبول ایتیه رک بر
«آهنگ میتر» سفسطه سی ایجاد ایتش،

کوزیلیورکه دوشونه بیلنلر پاک آذر،
پاک محدود در، دیکر لری، بتوون بشریت
جامد بر کتله کی هپ بومتفکرین محموده نک
افکارینه رام اولیش، یاخود بزپایان گی هپ
او نارک سوزلرنی تکرار ایتمشد.
شور اسی ده علاوه ایده هم، بوجدادات
و بالخاصله بولپایانلر آراسنده برجوق حکمیر،
بر جوق متفکرلر، برجوق محربلر وار. فقط
اونلر بر قوپیادر، هانکیسی بر آز قازینسه
آتندن بشقه برسیا چیقار. هم چوغنی
قازیمه ده حاجت یوق. ذاتاً کندیلری اعتراض
ایدرلر:

— تن، فو طوغرافی اثر صنعتدر، دیعش
این . . .

اکلاشیلیورکه، بودنیاده «افکار مشترکه»
یوقدر. اهل اولینانلر طرفدن «قبول یدلش»،
طوغه و اولدقلری ظن اولنیش! فکرلر
واردر. وبکا قالیرسیه بوقدر ساخته اشتراك
افکار او زرینه اساس وضع اولنهرق تقييد
حقنده اصول و قواعد احداث ایده هم . . .

سزینه اعتراض ایمک ایسترسکر، فقط
ایتیکر و بیلکنکر که حقیقی عالم، مطلقاً افکار
حاضریه ضد بر صورته دوشوننلر و بودو.
شونجنه لرینه رام او لاجق بیوک بر کتله بشر
تدارک ایمک ایچون لازم کلندیکی کی سوز
سویله همکه. ایسترمیسکر دها افشا ایده هم:
حیله و قور ناز لغه — مقتدر او لانزدر.

چونکه شیمی ده قدر هیچ برجحیم،
هیچ بر فیلسوف، حتی هیچ بر عالم و متفکن
چکمه مشدر که، سویلندیکی سوزلر، کشف ایتدیکی
حقیقتلر (!) رد و جرح ایده همش او لسون!

« واقعاً موجود متجيز له ، موجود مبذرک ، مودايه تابع او ليدىغى بزه انبات ايدىيور . . . قايا تركىسى روح ايله حبىم بىشىدە هېرىج او يله برمودا كە مطلقاً موجودىنى فازاندىرلار . . .

بومطالعات کوستیورکه، علوم و قسون
وفاسقه‌ده. قابل استناد بر حقیقت، بناءً عليه
برقانون تنقید بوقدر.

ادیباًه و آثار صنعته کلنجه : بوراًده ،
بوبجت او زرنده امین خطوه لره یورو و یه بیلمک
ایچون مسئله یه تا اساسندن کیریشمک و صنعتی
احدات ایدن قوْمَزْك نه او ولد یغئی اکلام سق
لازم در ..

هېمزك دېدیکى کې « ادبیات خسلریم زك او يو نجاغیدر » دېمك سو سلى بىر جملەدن بشقەم بىر شى او لمىدىنىڭ كې « حسنان » عنوانى ئىتىدە آزطۇغۇرۇ ، آز جىدى ، ودىكىن افكاردىن آىرى بىر مجموعە تفکرات فرض ايتىك دە طوغۇرۇ دىكلەر . مخارېلرده افرادى تشىجىع اىچۇن سو يالتن غىرلار و سائىرە نظر دقه ئالمازدە، حققىي صنعتىدىن ، حققىي ادبىياتدىن بىحث ايدىلماك اىستەنيلير ايسە، يو خصوصىدە ئاڭ اساسلى قۆمىزك خىال و تخييم » اولدىغىندا شەھە ايدىلماز .

و آز چو^وق لاف ایمکه باش لاد قدری زمان
نه خیال ، نده محیله واردی . بوقوت ، آلام
حیاتک ، محن معیشتک وبالخاصه تفکرات
آتیه نک دماغلاری آز چو^وق ازدیکی ، تلافیف
ومرا کز دماغیه بی نیزلندن اوینتا نارق بر برینه
قاریشدیر دایی زمان و جو دبولش . آتی فکریاه ،

« واقعاً موجود متجيز له »، موجود مدرك
فانياً ترجمة سی روح ایله جسم بینشیده همیچ
بر هنر اسبت یوقدر . لکن بشقه بر موجود دده
یوقدر . آرالرنده کوروان مناسبات بر تأثیر
نتیجه سیله دکل ، بلکه ینه بینلرنده کی موازنند
و آهنگ مقدر دن نشت ایدر ». دمشق . . .

ایشته بر هر زه دها که اول کنی یاری یولده
براقیر ، لکن او نک عیفی همکل ، غیری ،
صدی . . . وله بیم نیچ بونی زمانیک قدرت
ادر اکنه کوره افاده ایمسی بیلمشدر . انکار
او نه ما زکه ، بو کون ویقتور . قوزه ندن زیاده
پاشایور .

صوک زماننرده بر « وجودت و حکمیت اک صوک مسئله‌سی وار . اور یا نیک اک صوک مسئله‌سی بونی ادعا ایدیشورلر ، او قدر ادعا ایدیشورلر که ، اشتہار ایتمه‌لرندن قورقیلور . حالبو که بونه در ؟ اوج بیک سنه اول وضع ایدیلش بر فکر ، « ساده جه بر فکر » .. حتی بر زمانلر اسینوزا طرفتند تعمیر ایدیلمک ایستادجکه یقیناً مش بر فرضیه در . ظن ایدرم که مملکتمنزد بوفکر ک برنام مخصوصی استده طوپلامنت تاریخی برچوچ سالکلری ده وار .

تنقید

تنقید يالکز برشى اىچۇن يايلىور : شهرت !
فقط او ن سنه لەك بىر نىتىجە سېعى ئورۇتەرك
اونى استىحصال ايدە بىلەك اىچۇن شەھىزىز
پك بويوك مهارت اىستىر

غىر شىخسىي صنعت او لامادىيى كى ،
غىر شىخسىي تىقىدە او لاما ز . چونكە هەتنقىد
مەلقا بىر شخص طرفىدىن يايلىور و اونى خصە
منسوب او لور .

افكار عمومىيە كورە تىقىد ؟ بىر آزىز كىرى
آدانە مىان حىلىلى بىرسۈزۈر . چونكە افكار
عمومىيە تىعين و تەقىدىر ايدىن دە يىشە كىنى
شخصىتىزدر . بورادە صوڭ بىرسؤال خاطرە
كلىرى، يوقارىدىن بىرى تىقىدا اىچۇن مەلقا
او لمدىيى ادعا ايدىلىوردى . او حالدە منقىدىك
بۇ خصوصىدە بىر جوق قوانىن ادعا اېتەلىرى
عېت او لما زمى ؟

خاير، چونكە تىقىد اىچۇن مەلقا قانون
و مقىاس او لدىيى ادعا ايمىك منقد اىچۇن بىرىلە
موفقىتىر . قازانلىق اىچۇن هەشىي مىشروع
او لدىيى كى - نىتىجەدە موفق او لانە بىلەك
تەقىرىدە - بورىلادە مىشروع و شایان تەقىرىد
عد ايدىلىر . لكن موفق او لەنماز سە هەشىي
صاحبى اىچۇندر : حىلىل كارلىق ، عادىلىك ، حىنى
بودالا لق بىلە !
- كەلگەڭ مقالە بۇ قوانىنىدىن باختىدر .

بەها تو فيق

حافظەنگ اىي، ياخود فا بىر طاقى مندر جاتى
قارىشىدىيى زمان حصولە كەشىدر .

يارىنى دوشۇر كەن ، يابىر فور طەنە ، مەدھەش
بىر ھۇم سباع تىخىلىلە قورقۇغە ، ياخود كۆنلىلى
بىرھوا ، سا كىن بىردىكى ، مېدول بىر آو تىخىلىلە
سوينىكە باشلايان ايلك انسانلىن بالاخىرە بۇ تىخىلاتى
دەا اىلىرى كوتورە جىك درلو درلو خولىارلە
تىسىلى ئفسە خالىشىمىشلەر ، يواش يواش تىرىكلىر ،
شرقىلىر ، يەتلەر ، غەنلەر سوينە مىشلەر و مىزور
زمانلە ، بوندىن ادبىيات و صنعت طۇغمىشىر .
تىخىلىلە من نىصل بىر خالت مىرىضىيە ايسە او ندىن
طوغان ادبىيات دە ، صنعت دە او يىلە مىرىضى
بىر حالدار . و بۇ خصوصىدە كى ترقى دە ، حالت
مىرىضىيە دىماغىيە مەركە ترقىسىنە وابىستەدر .
او حالدە بىر شاعەرنە قدر مىرىض ايسە باوقدار
صنعتكاردر .

و هەركىشك مىرىضى او لچىمك اىچۇن بىرمىقياس
تنقىد وضع ايدىلە من .

* * *
او حالدە تىقىد نەدر ؟

علوم و فنونە ئائىد او لدىيى زمان مقالە ،
فقط امتيازلى بىرمىقالە ؛ ادبىياتە ، صنعتە ئائىد
او لدىيى زمان اكثىريا كوجىك حكايە ، فقط
امتيازلى بىر كۈچك حكايەدر . بىر تىقىدە بىر حيات
قازانلىيىر ، بىر تىقىدە اشتەرار او لىپىور ، بىر تىقىدە
او قدر نەمم حادىئات ادبىيە حصولە كېتىرىلىرىكە ،
بر رومان ، بىر پىيەس ، حتى يكىرىمى سەنەلەك
سەئى ادبى بۇنى يايلىز .

فقط هەرقىمتلى شى كى ، ايجىاب ايتدىكى
طرزىدە يايلىمش تىقىدەت دە بىك مشكىن ، پك بەھلى ،
پك نادر در .